

Joensuun postileimat 1852-1918

Joensuun Postimerkkikerho 14.11.2023

Joensuun postileimat 1852-1918

Postileimojen taustaa – Leimoja ennen Joensuuta

Suomen varhaisleimat (1812-1847) olivat päivämäärättömiä yksirivisiä, venäjänkielisiä paikannimileimoja (pl. Abo ja Wiburg).

Ns. kyrillileima oli jo mm. Tohmajärvellä

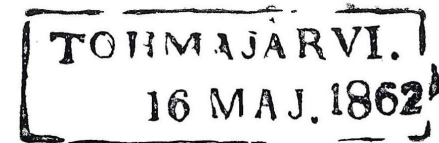
ТОХМАЯРВИ

Käytössä 1812-1846

Näiden jälkeen otettiin käyttöön ensimmäiset päivämäärällä varustetut leimasimet, jotka olivat ns. matalia suorakaide-leimoja.

Näissä korvattiin venäjänkieliset paikannimet vanhoilla ruotsinkielisillä postiasemien nimillä.

Nämä leimasimet olivat kaikki valmistetut messingistä ja kuuluivat sen vuoksi nopeasti.

Käytössä 1847-1871

Joensuun postileimat 1852-1918

Korkeat laatikkoleimat

Suorakaideleimojen tilalle valmistettiin kulmaleimasin, ns. korkea suorakaideleimasin, jollainen oli myös Joensuun ensimmäinen postileimasin.

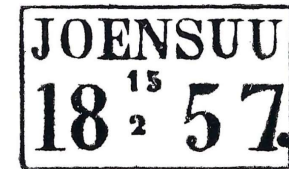
N:o 1 KORKEA SUORAKAIDELEIMA

Pituus: 27 mm. Korkeus 16,5 cm.

Leimaa käytettiin **1852 - 1876**, mutta 1861 alkaen vain apuleimana ja tilapäisesti käytettynä.

Leiman käyttöaikana vahingoittui leimasimen kehys.

Tilastoa: 1855 mitätöitiin kirjeitä Joensuussa 3626 kpl

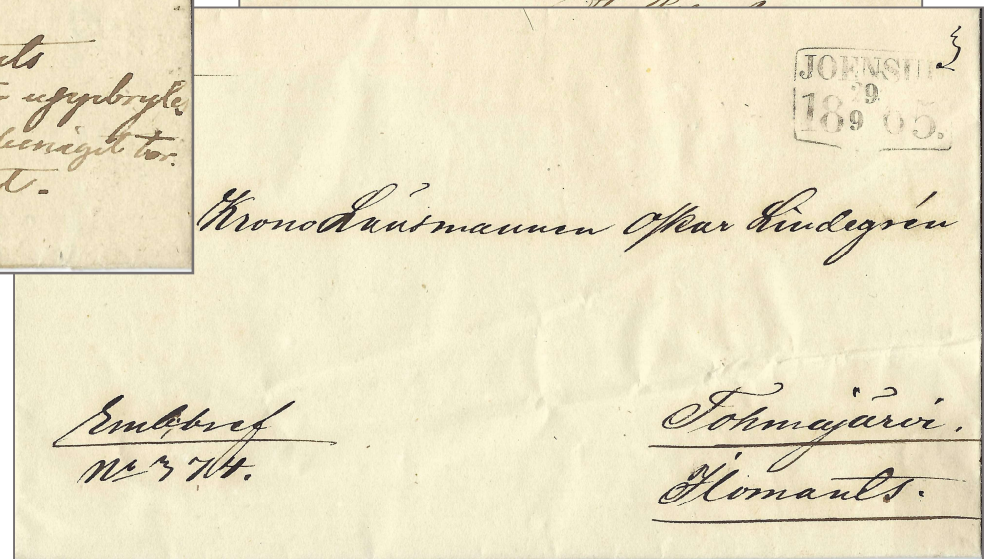
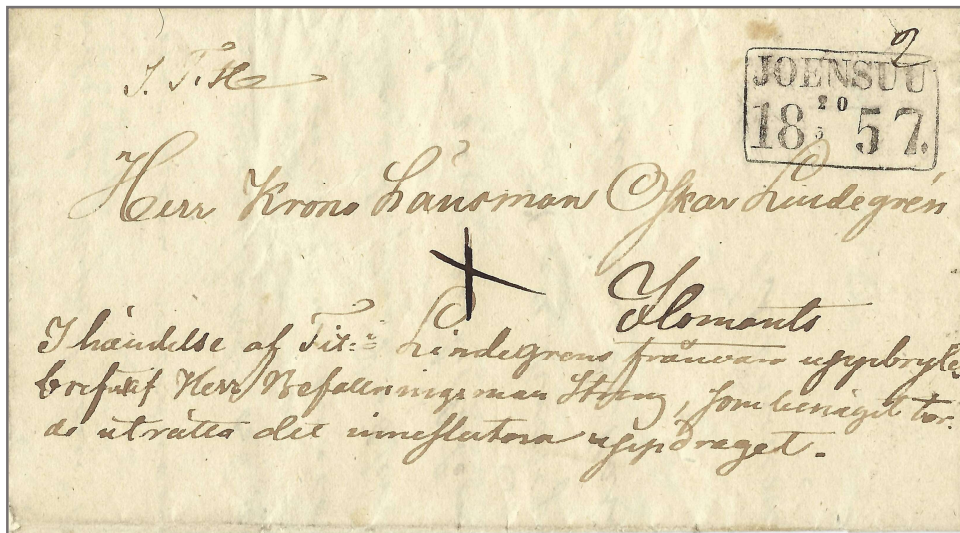

Joensuun postileimat 1852-1918

Korkeat laatikkoleimat

JOENSUU
18¹⁵ 57

JOENSUU
18²¹ 68.

Joensuun postileimat 1852-1918

Yksirenkaiset leimat

Pieni yksirenkainen rengasleima

Korkeat laatikkoleimasimet tehtiin heikosta materiaalista. Siksi siirryttiin yksirenkaiseen rengasleimasimiin.

Leiman halkaisija: 20 mm.

2 eri tyyppiä, joista kumpaakin tavataan sekä mustana että vihertäväsiniisenä.

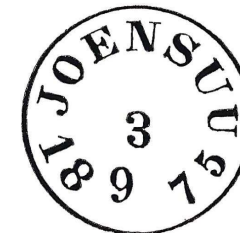
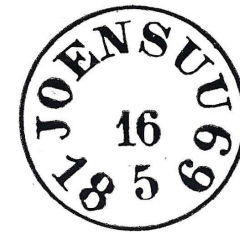
N:o 2 TYYPPI 1

Käytössä **1861-1875**. Aluksi vain mustana, mutta vuodesta 1871 myös vihertäväsiniisenä.

N:o 3 TYYPPI II

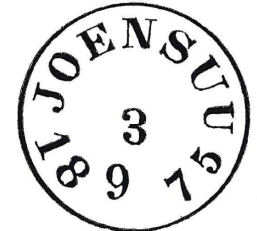
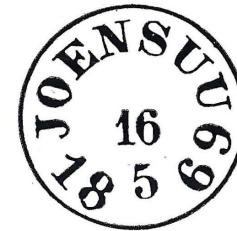
Käytössä **1873-1875**, samanaikaisesti tyyppin I kanssa. Leiman väri musta tai vihertäväsiniinen. Eroaa tyyppi I:stä mm. siten, että paikannimen kirjaimet ovat ohuempia ja vuosilukua osoittavat numerot pienempiä.

Tilastoa: v. 1865 mitätöitiin Joensuussa 8608 kirjettä, joista vapaakirjeitä oli 1103 kpl, v. 1873 lähetettiin kirjeitä Joensuusta 20 pennin merkillä varustettuna 4499 kpl ja 40 pennin merkillä 5833 kpl.

Joensuun postileimat 1852-1918

Yksirenkaiset leimat

Joensuun postileimat 1852-1918

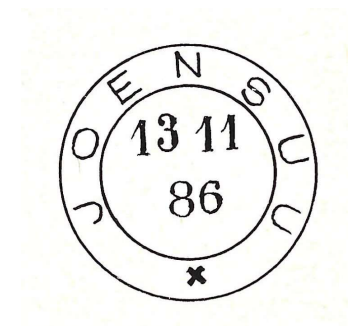
Kaksirenkaiset leimat

N:o 4 KAKSIRENKAINEN RENGASLEIMA

Leiman halkaisija: 24 mm.

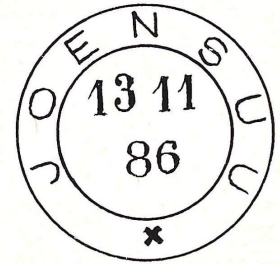
Otettiin käyttöön **1876**.

Lähtöleimana vielä maaliskuussa 1892 ja tuloleimana vielä 1893.

Joensuun postileimat 1852-1918

Kaksirenkaiset leimat

Joensuun postileimat 1852-1918

Finland -leimat

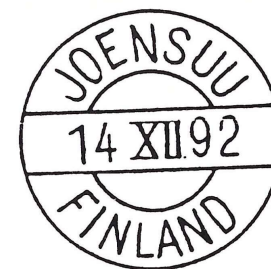
N:o 5 KAKSIRENKAINEN SILTALEIMA

Leiman halkaisija: 26 mm.

Sillan alapuolisessa renkaassa sana FINLAND.

Kaksinumeroinen vuosilukumerkintä.

Käytössä huhtikuun alusta 1892 vuoden 1893 loppuun.

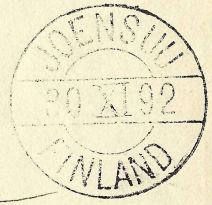

Joensuun postileimat 1852-1918

Finland -leimat

(Blankett N:o 1. 1889.)

	<p>N:o..... i afgångs registret. N:o i ank. registret .....</p> <h3>Paket-Adresskort.</h3> <p>Työläis <i>Erasmus A. Niemi</i>, Helsingfors Pöytäkatu N:o 12 medföljer härjente ett paket, värdt ..... Fmk. .... Tk., vägande ..... <i>1</i> Kg. och innehållande <i>Skinkbröd</i></p> <p>Afsändare: <i>Lina Osterlund</i> bosatt i <i>Joensuu</i></p> <p>adress: .....</p> <p>Ofvannämnda paket qvitteres: den ..... <i>14</i> / <i>1892</i></p> <p><i>A. Niemi</i></p> <p>Blanketten kostar 2 pi.</p>	<p>Kupong (kan begagnas för skriftliga meddelanden och af adressaten behållas.)</p> <p>Adressatens bostad: .....</p>
--	---	---

Joensuun postileimat 1852-1918

Venäläisleimat

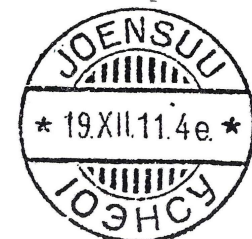
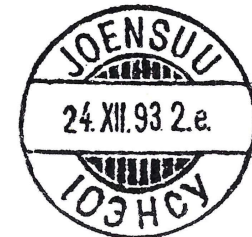
Venäläistytämisleima

Postileimojen osalta määrättiin kiertokirjeellä N:o XXXII/52 23.12.93, että mm. kaikissa postileimasimissa tulee olla myös venäjänkielinen teksti.

Jotkut paikkakunnat saivat tällaisen leimasimen jo vuoden **1893** puolella, mutta koko maassa se määrättiin otettavaksi käyttöön 1.1.1894.

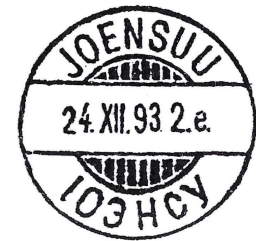
Joensuussa nämä leimat olivat kaksirenkaisia siltaleimoja, joissa sana FINLAND oli korvattu venäjänkielisellä postitoimipaikan nimellä ja siltaan oli lisätty vuosiluvun jälkeen tuntia osoittava merkintä.

Näitä leimoja oli Joensuussa 4 eri tyyppiä.

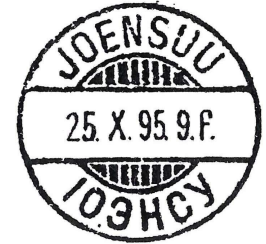
Joensuun postileimat 1852-1918

Venäläisleimat

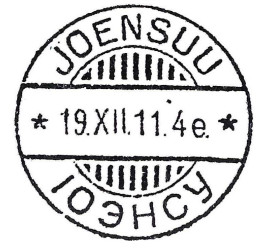
Joensuun postileimat 1852-1918

Venäläisleimat

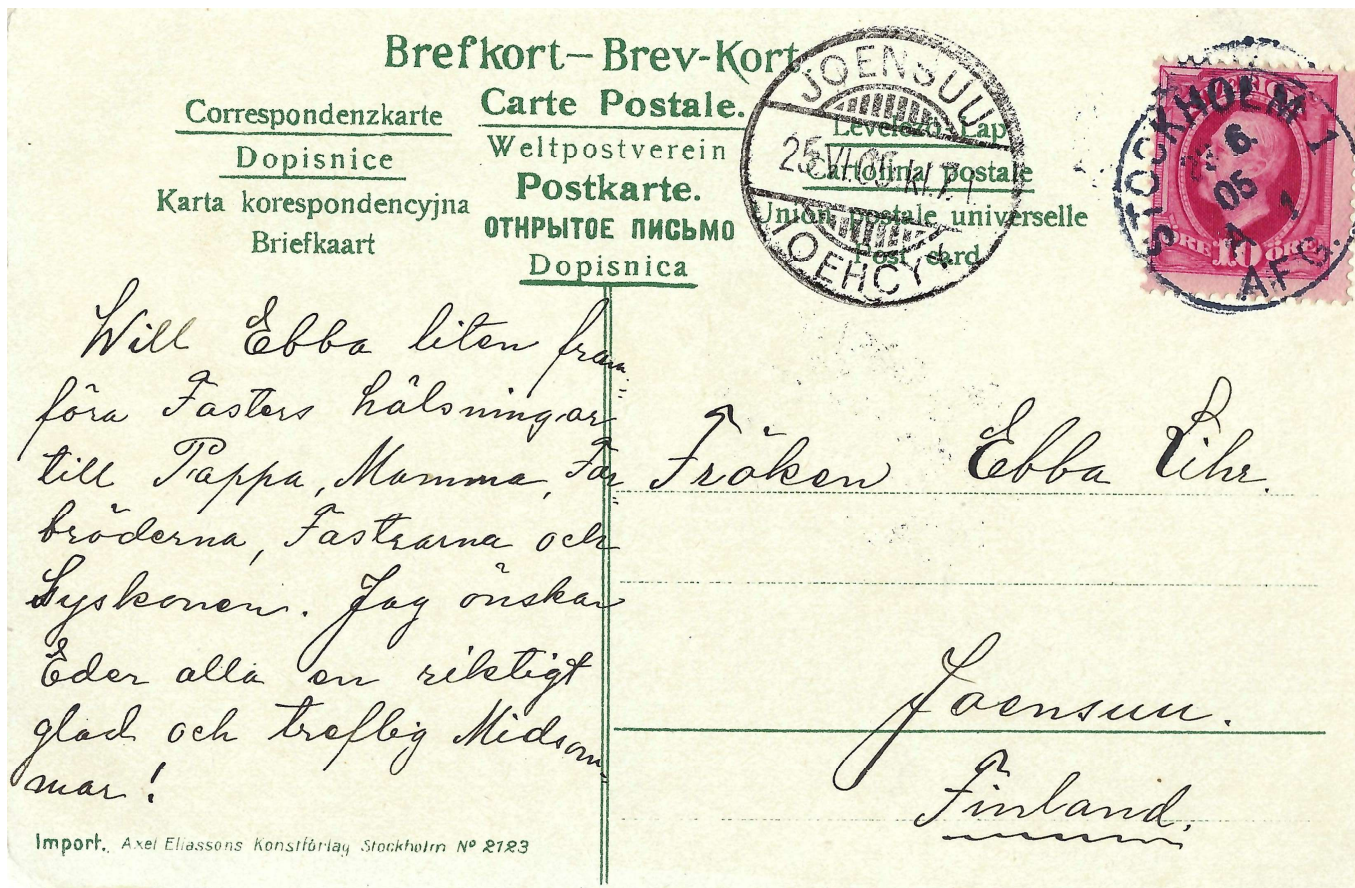
Joensuun postileimat 1852-1918

Venäläisleimat

Joensuun postileimat 1852-1918

Venäläisleimat

Joensuun postileimat 1852-1918

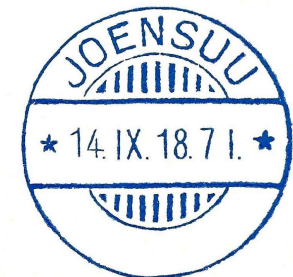
Itsenäisyysajan ensimmäinen Joensuu-leima

N:o 9 Ns. ITSENÄISYYSAJAN LEIMA

Sama leima kuin venäläistytämisleima tyyppi II, mutta venäjänkielinen Joensuu-sana poistettu.

Vuosien 1917-18 vaihteessa olivat kuitenkin useat postitoimipaikat poistaneet venäjänkielisen tekstin leimoistaan. Postihallitus antoi tätä koskevan määräyksensä vasta 16.5.1918 (kiertokirje yl. N:o 17/2).

Joensuussa tämä **muutos tapahtui jolloinkin 1.3. – 20.3.18 välisenä aikana.**

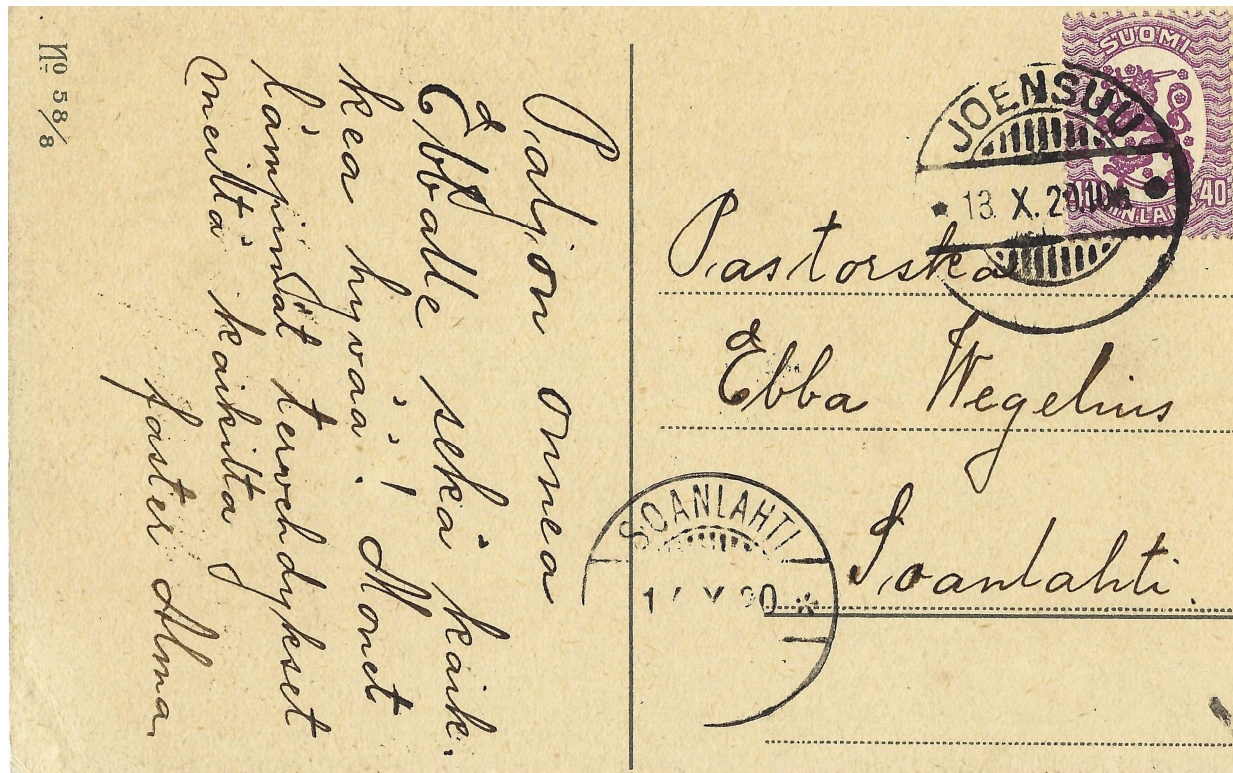
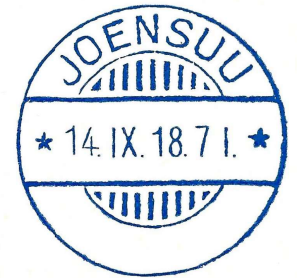

N:o 9

Joensuun postileimat 1852-1918

Itsenäisyysajan ensimmäinen Joensuu-leima

Joensuun postileimat 1852-1918

Joensuun asemaleimat

N:o 10-11 JOENSUUN ASEMALEIMA Tyypit I ja II

Lisäksi Joensuun rautatieasemalla oli postin haaraosasto omine postileimoineen.

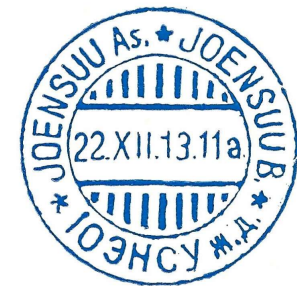
Tyyppi I

Leima oli kaksirenkainen siltaleima, jossa silta ulottui sisemmän renkaan alueelle. Leiman halkaisija on 29 mm. ja pystyviivoja 9 kpl.

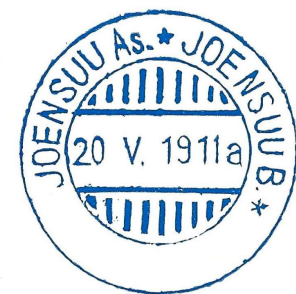
Tämä on ainoa Joensuu-leima, jossa esiintyy kolmikielinen teksti: Joensuu As. – Joensuu B – ja sama venäläisin kirjaimin. Tämä on toinen Joensuu-leimoista, joissa esiintyy ruotsinkielistä tekstiä.

Tyyppi II

Samanlainen kuin tyyppi I, mutta venäläinen teksti poistettu.

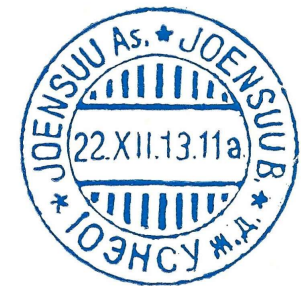
N:o 10

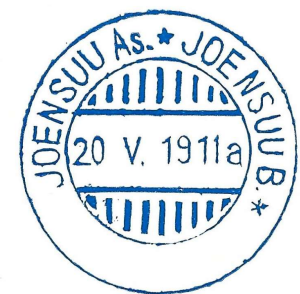
N:o 11

Joensuun postileimat 1852-1918

Joensuun asemaleimat

N:o 10

N:o 11

Joensuun postileimat 1852-1918

Kuvioleimat

KUVIOLEIMAT

Tulivat Suomessa käyttöön vuoden 1877 alussa.

Koska 1870-luvulla postitoimistoja oli vielä vähän, niin tällöin päätettiin lisätä maalauskirjeenkantajien lukua. Virallista leimaa heillä ei ollut, vaan he tekivät itse tai tilasivat sen niitä valmistavilta liikkeiltä.

Nämä leimat olivat lyötiin leimasimilla, jotka oli valmistettu esim. metallista, puusta, kumista tai korkista. Niiden käyttö päättyi eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta 1890-alussa, jolloin ne korvattiin virallisilla **numero-, postipysäkki- tai laivaleimoilla**.

Joensuusta tunnetaan kuvioleimoja yli 30 kpl.

**Kuvioleima
N:o 174**

Joensuun postileimat 1852-1918

Lisää leimoja Joensuu-kokoelmaan

Joensuun postileimojen keräilyyn liittyy vielä monta niihin oleellisesti kuuluvaa tai muuten mielenkiintoista alaryhmää, mm. seuraavat:

1. Postivaunujen leimat:

1. Joensuusta lähteneissä postituksissa
2. Joensuuhun tulleissa postituksissa

2. Postiljoonivaunujen leimat:

1. Joensuusta lähteneissä postituksissa
2. Joensuuhun tulleissa postituksissa

3. Joensuu-leimat venäläisillä postimerkeillä:

1. postimerkeillä
2. ehiöillä

4. Joensuu-leimat ulkomaan lähetyksissä:

1. leimat Joensuusta ulkomaille lähteneissä postituksissa
2. leimat ulkomailta saapuneissa lähetyksissä

5. Joensuun lähiympäristön postipysäkkileimat (ns. kyläleimat ja numeroleimat), joilla mitätöity lähetys kuljetettiin ensin Joensuuhun sieltä edelleen toimitettavaksi

6. Laivaleimat

1. Joensuusta lähteneiden laivojen leimoja
2. Joensuuhun tulleiden laivojen leimoja

7. Kenttäpostikohteet, joissa on Joensuu leima

8. Sotasensuurin tarkastamat lähetykset

1. Joensuusta lähteneet postitukset
2. Joensuuhun saapuneet postitukset

9. Erityisleimat, joihin kuuluvat mm.

1. "T" -leimat eli lunastusleimat
2. saapumisleimat (ANK-leimat)
3. FRKO-, Rekom-, Wårde- jne. leimat

Kiitos !